

УДК 81'255.4:821.161.2.02»18/19»

ПЕРЕКЛАД ЯК ВИЯВ НЕОКЛАСИЧНОГО НАПРЯМУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Орислава Бриська

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 79000, Україна
e-mail: oryslava.bryska@gmail.com*

Окреслено новаторську за своєю суттю перекладацьку діяльність неокласиків, з'ясовано і описано причини зародження неокласичного напрямку в українській літературі. Визначено головні ознаки перекладацького методу неокласиків.

Ключові слова: національна література, культура, неокласика, поетичний переклад, літературний напрям, методологія перекладу, цільовий читач.

Чи є таке поняття як неокласичний напрям в українській культурі? Питання все ще залишається дискусійним, тим паче, якщо його розглядати як літературний стиль, як перекладацький метод та як культурний феномен. З одного боку, беззаперечним є його глибоке відображення на розвитку української культури в національній традиції, хоча б з огляду на широку плеяду наступників та їхні здобутки. З іншого, незалежність їхньої діяльності у контексті впливу інших літературних тенденцій та суспільно-політичних процесів на час початку їхньої діяльності зазнавала дуже різнобічного тлумачення (В. Державин, Ю. Шевельов). Головне завдання – визначити рамки формування та функціонування неокласицизму в саме українському контексті, а також звернути увагу на ознаки органічності його появи на українському ґрунті, що їх бачимо передусім у працях М. Зерова, та яка роль перекладу у заявленій неокласиками позиції щодо самобутності та розвитку української культури.

Ознаки неокласичного стилю простежуємо в літературній творчості Я. Щоголева, Т. Шевченка, П. Куліша, Лесі Українки як поодинокі прояви індивідуальності автора чи його інтелектуального світогляду [2]. Українська література не зазнала відповідного розквіту епохи Ренесансу, як це відбувалось у літературах Західної та Центральної Європи [3, с. 700], де періоди Ренесансу та класицизму характеризуються підвищеною увагою до творів античності, їхнього ідейного та естетичного наповнення та форми. Засвоєння літературних форм та наслідування стилю греко-римської літератури передусім було ознакою зрілої літературної традиції та багатства національної мови. Відповідно відбувався значний поступ у перекладацькому мистецтві. Таким перехідним періодом для української перекладної літератури став етап розквіту неокласицизму. У цей період на теренах сучасної України з'являється не тільки велика кількість перекладних творів та збірників, а й знакові перекладознавчі праці. Серед них – стаття В. Державина “Проблема віршованого перекладу”, Г. Майфета “З уваг до теорії перекладу”, а наймасштабнішою працею була монографія дослідника перекладу О. Фінкеля “Теорія й практика перекладу”.

Перекладознавча концепція М. Зерова у цьому контексті видається хоч і не широко-масштабною, проте унікальною, адже є показово об'єктивною та науково обґрунтованою. В програмній праці про віршований переклад викладено позицію щодо головних питань мистецтва перекладу, покладену на власний перекладацький досвід, діяльність критика та обізнаність із наявним науковим підґрунтям. Його діяльність в історії, критиці та теорії перекладу, а передусім власна перекладацька діяльність, дали йому можливість зробити адекватний аналіз та поставити такі вимоги до перекладу, які не втрачають своєї актуальності ще й досі. Наприклад, розглядаючи його праці, що прямо чи частково згадують перекладну літературу, звертаємо увагу на поступ у розрізненні та тлумаченні різних жанрів перекладу, осмисленні адекватності перекладу, питань одомашнення та очуження, комунікативної ознаки тексту, виокремленні домінуючих та периферійних ознак оригіналу та способів їхнього перекладу. Потрібно наголосити й на поєднанні лінгвістичних та літературознавчих аспектів перекладу у концепції М. Зерова. Формування позицій науковця та групи неокласиків можна простежити на основі їхніх виступів та критичних статей.

Микола Зеров в українській літературі відіграв важливу роль зачинателя неокласичного напрямку, що зародився в Україні на початку ХХ ст. Неокласичний напрям розуміємо у широкому сенсі, що охоплює не лише оригінальну літературну діяльність, а й будь-яку іншу діяльність, спрямовану на розбудову національної культури відповідно до універсальних ідеалів Європейського мистецтва. Отже, неокласика – це напрям в українській культурі, що об'єднав навколо себе літераторів та науковців, які активно звертались до читання та перекладу класичних авторів, переважно представників античності та класичних творів європейської літератури, синтезуючи у своїй оригінальній творчості їхню манеру письма, ідейно-образний план та тематику творів. У літературознавчих питаннях особливу увагу неокласики звертали на строге дотримання відповідних форм та стилів, з одного боку, й інтелектуальність, ясність змісту, послідовність викладу думок та ідей, – з іншого. Їхня головна мета – сформувати мову, літературу та світогляд, що мав би у своїй основі образи, ідеї та принципи універсального для європейської культури зразка.

Статтю М. Зерова “Наші літературознавці та полемісти” (1926) можна вважати програмною працею, адже вона містить головні принципи роботи літераторів групи та свідчить про головні чинники формування художньої майстерності літераторів та їхніх уподобань, з'ясовуючи чимало питань та міфів, які оточували діяльність групи літераторів та є предметом неоднозначних розвідок Я. Савченка “Апокаліпсис” та Д. Загула “Література чи літературщина” (1926).

Початком діяльності неокласиків М. Зеров називає 1918–1919 рр., коли вийшли перші праці неокласиків, зокрема перші переклади М. Зерова, що 1920 р. ввійшли до збірки “Антологія римської поезії”, та збірник оригінальних поезій М. Рильського “Під осінніми зорями”. Очевидно, знаковими для утвердження стилю стали статті-рецензії на поезії М. Рильського: у “Музагеті” під авторством М. Зерова та у “Книгарі” – П. Филиповича.

Головні джерела літературних та естетичних уподобань неокласиків можна умовно розділити на оригінальну світову класичну літературу, український та російський напрями. Останній також вмщував переклади головних іншомовних праць та літературних творів, зокрема античних авторів та поетів групи Парнас російською мовою.

Вивчення оригінальних творів класичної світової літератури були чи не найвагомішим чинником формування літературної позиції неокласиків у всіх її аспектах. Глибоке прочитання світової класичної літератури в оригіналах та в перекладах російською чи

польською мовами, опрацювання критичних відгуків мали безпосередній вплив на всі напрями їхньої роботи. Наслідком цього було збагачення знань та інструментарію літератора в його оригінальній творчості, перекладацький доробок, який у спадщині неокласиків був широкомасштабним та охопив десятки мов та літератур різних епох, з'ясування критеріїв критичного прочитання української оригінальної та перекладної літератури. Вочевидь тому початком роботи групи неокласиків є вихід перекладів, що доводить їхню визначальну роль на цьому етапі розвитку національної літератури та культури. Саме переклад творів різного спектра здобутків світового письменства з метою стильового та тематичного розширення потенціалу української літератури зазначений як ознака автентичності неокласичного напрямку діяльності групи літераторів поруч з принципом вивчення вершинних взірців української національної традиції та підвищення літературної техніки: “Ці формули (свої власні, не проказані з Москви) з'ясовують і те, чому неокласики не писали свого маніфесту (не організовувались і не кололись) і чому вони ніколи не заходжувалися коло утворення “школи”. Даючи простір одне одному, вони ніколи не окреслювали спільної для всіх рамки; однаково перекладали і “залізні сонети” німецької робітничої поезії, і давніх римлян, і польських романтиків, і французьких унамістів. Їм однакові гекзаметри й октави. Чотирисопові ямби і свобідний вірш” [6, с. 541].

Щодо російської літературної традиції, варто попередньо зауважити, що М. Зеров чітко показує демаркаційну лінію, відмежовуючись від першоджерельного впливу російської неокласики, зокрема заперечує будь-яку спільну платформу та головні постулати маніфестів російських неокласиків: “От чому вони (українські неокласики. – О. Б.), всупереч авторитетному твердженню Загула, ніколи не підпишуться під № 2 маніфесту російських неокласиків, – не скажуть, що свою творчість вони “заснують на базі чистого класицизму” (курсив – М. З.); от чому вони воліють свою назву “неокласики” брати в лапки, і вже розуміється, ніколи не погодяться з Д. Загулом, що “мистецтво” існує “ради мистецтва” та що “класична література є альфа і омега всіх мистецьких досягнень” [6, ст. 541, 542]. Серед взірцевих в аспекті стилю згадано російських поетів “золотого віку”, зокрема, поезію О. Пушкіна та його погляди на літературу, поетів “срібного віку”, а саме російських символістів В. Брюсова, В. Іванова, О. Блока. Значно у літературознавчій, критичній та практичній перекладацькій площині виокремлено діяльність І. Анненського і його працю “Книга відображень” (1906) та А. Белого, а саме його працю “Символізм” (1910).

Творчість О. Пушкіна та його літературного кола значно вплинула на формування позиції неокласиків, зокрема М. Зерова, у ключі теорії стилів мови, про що перекладач та теоретик говорить у своїй теоретичній статті про віршований переклад [6, с. 619]. М. Зеров особливо наголошує на значенні аспекту стилів мови у процесі перекладу та вважає його невід'ємним елементом у визначенні жанру власне перекладу. Творчість О. Пушкіна та поетів його плеяди прийнято називати “золотою добою” в російській літературі. З позиції неокласиків, українська література потребувала подібного літературного шукання, яке в свій час провадив великий російський поет. Його внесок у жанрологію та стилістичне різноманіття російської мови в творах незаперечне, а очевидно тому особливо приваблювало неокласиків. О. Пушкін певною мірою був і теоретиком російського перекладу, оскільки неодноразово критично висловлювався з приводу російських перекладів, що виходили в той час. Важливо, що саме на період творчості О. Пушкіна припадає пора виокремлення підвищених вимог до перекладу в російській літературі: перекладати з оригіналу, дотримуватись стилістичної відповідності першотворові, відшліфувати високу літературну

майстерність. М. Зеров високо оцінює українські дослідження творчості російських літераторів цієї доби, чим визнає їхній вагомий вплив на формування мистецьких поглядів українських неокласиків. Доказом цього є схвальна згадка М. Зерова про літературознавче дослідження творчості О. Пушкіна П. Филиповичем. Розвідка побачила світ як передмова до антології українських перекладів творів російського автора, що вмещувала ґрунтовний огляд головних змін в українській перекладній літературі [10].

Крім власне творчості видатних російських літераторів згаданих періодів, М. Зеров також виокремлює російські перекладні поезії, що слугували джерелом для російського символізму, а також інших суміжних напрямів, які були зразком для їхньої літературної творчості: “Російська символічна поезія 1900 та 1910 рр. мала величезне значення для українських поетів. Вона розширила їх поетичний світогляд, перекинула їм містки до найновішої французької та німецької поезії (нарешті український поет в масі став віч-на-віч з першими джерелами). Вона ж поставила перед авторами і високі технічні вимоги” [6, с. 323]. Як один із джерельних напрямів, згадуємо російський акмеїзм, окреслений в оглядах російської поезії Н. Гумільова в літературному альманасі “Аполон” та статті В. Жирмунського про критику символізму на користь акмеїзму “Подолали символізм” 1916 р. (“Преодолевшие символизм”).

Перекладацька діяльність символістів та теоретично-критичні відгуки літераторів цього напрямку на переклад, глибокі спостереження та аналіз численних конкретних прикладів, що були вагомим внеском до філологічних узагальнень процесу перекладу, стали переломними в історії перекладу російської культури, чого в період діяльності М. Зерова та неокласиків гостро потребувала й українська література. А. Федоров у своїх працях про І. Анненського звертає особливу увагу на його зацікавлення творами парнасців, а саме перекладанням поезій Л. де Ліля, зважаючи на глибоку співзвучність їхніх поглядів та творчості [9, с. 107]. Твори іноземних авторів слугували джерелом натхнення для російського перекладача, сприяли перекладу творів, які б не лише відображали спільні погляди, а й розширювали жанровий та творчий потенціал російської літератури, якими в цільовій літературі перекладач передавав засоби, використані в оригіналі. Праці І. Анненського слугували для М. Зерова вагомим джерелом для визначення власного підходу до перекладу [1]. Так, схожими є погляди теоретиків на цілісне сприйняття тексту, явище суб’єктивізму в перекладі, визначення естетичного стрижня першотвору та його максимальне відтворення, стилістичну відповідність текстів оригіналу та перекладу, виважений вибір поетичної форми, висока техніка віршоскладання тощо. А. Федоров стверджує, що хоча І. Анненський наполягає на дотриманні “міри суб’єктивізму”, сам часто її порушує, допускаючи пропущення елементів, додавання від себе, суб’єктивне підсилення чи послаблення певних елементів, подібного висновку доходимо і на основі зіставного аналізу перекладів М. Зерова. Проте дослідник характеризує такий метод як особливість поетики перекладача у його прагненні знайти співзвучне з іноземними поетами, так спонукаючи позитивну рецепцію твору в культурі, що потребує переклад. А. Федоров проводить паралель між творчістю І. Анненського та В. Брюсова, чий метод перекладу також вивчав М. Зеров та вважав гідним наслідування українськими перекладачами-практиками. А. Федоров наголошує, що порівняно з І. Анненським В. Брюсов дотримувався науково-об’єктивного підходу до оригіналу, що позбавляло його переклади динамічних текстових характеристик [9, с. 202, 203]. Подібно, у своїх поглядах на метод перекладу у процесі своєї перекладацької діяльності М. Зеров переходить від позицій імпресіоністичного методу перекладу, завданням якого є відтворити тільки

найяскравіше в тексті, до об'єктивно-пізнавального, інтелектуального перекладу, що має за мету максимально відтворити не тільки стилістику та естетизм оригінальної поезії, а й культуру автора оригіналу у широкому спектрі форенізуючих елементів [6, с. 1031]. Отже, можна стверджувати, що твори І. Анненського у царині перекладної та критичної творчості чинили помітний вплив на творчість та наукову ідентифікацію М. Зерова, що сприяло надалі визначенню своєрідного для неокласиків підходу до перекладу. В критиці перекладу неокласиків неодноразово звучать суголосні твердження про поетичний переклад, а саме про лаконічність та влучність відтворення образності оригіналу, питання еквілінеарності та еквіметричності, підвищена увага до стильового різноманіття поезики автора та його відтворення у перекладі тощо.

Згадка М. Зерова про акмеїзм засвідчує постійну еволюцію поетичної манери письма неокласиків та їхні літературні пошуки, особливо на початку їхньої літературної діяльності, адже йдеться про 1915–1916 рр. Проте найпоказовішим щодо шляхів становлення неокласики є висновок М. Зерова про вплив новітніх напрямів: “У нас і символізм, і акмеїстична поезика, і футуризм Семенка, і навіть модерне рафінування народнопоетичної спадщини у Тичини виконували ту саму роль. Всі вони з'явилися одночасно [...] і мали спільний фронт проти кволіх переспівів Олеса, проти культу Чупринчиної “музики вірша”, проти атавістичних виявів доолесівської манери” [6, с. 540, 541]. Отже, звернення до новітніх течій для неокласиків було передусім кроком вперед, шляхом виходу на новий вищий рівень в літературі, який був призначений стати не лише альтернативою попередньому, а доказом якісно нового періоду в літературі, що потребує нових ресурсів та покращеної техніки.

До інших течій, які впливали на творчі методи неокласиків частково через російські переклади, а вже згодом оригінали, належить французький символізм. Саме цей напрям був яскравим проявом неокласицизму у Європі та дав потужний поштовх новітній літературі загалом. Необхідність перекладів поезії групи М. Зеров доводив як у критиці перекладів, так і своєю перекладацькою практикою: “М. Вороний добре зробив би, коли б переглянув усіх парнасців: Жозе Ередіа, Леконтаде Ліля, улюбленого свого Сюллі-Прюдона – і склав би з них невелику перекладну антологію. Завдання це – для Вороного не важке, а між тим зразки французької поезії, може, виховали хоча б трохи смак і вухо наших самостійних поетів” [6, с. 207]. Цей принцип широко відображено й у перекладацькій спадщині М. Зерова, що, на нашу думку, доводить його глибоке поцінування творчості літераторів та їхнє вагоме значення для української літератури.

Український неокласичний напрям є плідною співпрацею М. Рильського з авторами, згуртованими роботою навколо часопису “Українська хата” та подібною роботою інших літераторів, що полягала у визначенні шляхів розвитку літератури, протилежних до напрямку народництва та його літературних позицій. Зокрема, особливу роль у розвитку української літератури М. Зеров відводить І. Франку, Лесі Українці, В. Коцюбинському, О. Кобилянській та розглядає кращі здобутки їхньої творчості як вагомих чинників впливу на становлення української неокласики. Діяльність згаданих авторів, що стали класиками української літератури, вже почала поступово набувати новаторських рис і їхнє звертання до світових сюжетів та форм стало відповідною альтернативою народницькому напрямку в літературі, який неокласики вважали консервативним [8, с. 16]. Потребу неокласичного напрямку в українській літературі М. Зеров уважає очевидною і продиктованою конкретними обставинами: “І коли з читача обсерватор супокійний і об'єктивний, він зрозуміє все: і органічність цієї роботи на українському ґрунті під революційний час, і продиктованість

її умовами українського життя, і суто українську генезу її, що ніякого місця не лишає ні Абраму Ефросу, ні іншим, з Загулової ласки, батькам українського “неокласицизму” [6, с. 541]. Отже, окреслюючи українські джерела походження неокласичного підходу до формування літератури та культури, простежуємо підґрунтя другого напрямку програмної праці неокласиків – переоцінку та ґрунтовне вивчення національної спадщини української літератури та органічну природу виникнення неокласичного напрямку в українській літературі, що великою мірою проявив себе через переклади. Важливе місце у формуванні власне перекладацьких принципів в українській традиції, за тлумаченням М. Зерова, посідали на працях попередніх поколінь літераторів, які він розглядає у своїх літературознавчих працях, зокрема про поетичну діяльність П. Куліша та літературну позицію М. Старицького [5, 6]. Хоча неокласиків сьогодні прийнято зачисляти до літератури епохи модернізму на українських теренах, коли часто розвінчували чи двозначно трактували творчий доробок світоців українського письменства, передусім Т. Шевченка, саме принцип звертання до українських джерел був для них головним, таким, який становив міцну платформу для надбудови [7, с. 41]. Доказом цьому є різнопланові дослідження творчості та контексту діяльності Т. Шевченка та його впливу на наступні покоління українських літераторів: вісім лекцій, присвячених творчості Т. Шевченка, стаття “Поети пошевченківської доби”, перекладознавчі праці “Кобзарь”, “Шевченко в руських переводах”, “Брюсов – переводчик латинских поэтов” [5, 6]. Літературознавчі праці аналізують творчий метод Т. Шевченка та по-новому висвітлюють його ознаки у світовому контексті, зокрема йдець про вплив А. Міцкевича, Дж.-Г. Байрона, оглядово окреслено жанр переробки Давидових псалмів та інші вагомі риси формування Творчого генія Т. Шевченка. Показовими є дослідження перекладів доробку Великого українського поета щодо значення перекладу для популяризації та поцінування української культури у міжнародному контексті. У них М. Зеров дуже тонко і професійно звертає увагу на особливості російського прочитання та сприйняття ідейно-тематичного та формального плану творчого доробку національного поета в діахронії.

Важливою працею, де окреслено вектори впливу на поетичну методологію та позицію новосформованої групи, є стаття М. Зерова про літературний шлях М. Рильського. Еволюція літературного методу М. Рильського, описана М. Зеровим, на нашу думку, відображає розвиток літературної манери та стилю всієї групи неокласиків: “[...] Рильський, подібно нашим символістам, не залишився поза впливом російської і французької поезії символізму. [...] Парнасізм не зразу дається поетові [...]. Але поволі [...] виформовується, коли хочете, класичний стиль, з його зрівноваженістю і кларизмом, мальовничими епітетами, міцним логічним побудуванням і строгою течією мислі. [...] Цей неокласицизм, як у нас кажуть, це прагнення високого мистецтва (*grandart*) цілком виявилось лише у п’ятій книзі, відсуваючи на другий план і молоде пушкіанство, і навіяння символічної манери” [5, с. 561]. У характеристиці неокласичного підходу, за М. Рильським, через сорокалітній період бачимо підсумок літературних пошуків групи та їхню сформовану позицію: “Естетичною платформою, яка їх об’єднувала, була любов до слова, до строгої форми, до великої спадщини світової літератури. Український неокласицизм був у значній мірі виявом боротьби проти панфутуристів, деструкторів та інших представників того мистецтва, яке так безпідставно декларувало себе як “ліве”” [8, с. 133].

Отже, зародження неокласичного напрямку в українській літературі мало передусім функціональний характер, оскільки було зумовлене суспільно-історичними обставинами, та спрямоване на викорінення “всякої старосвітчини української та розперезаності” [6,

с. 541]. Головні напрями їхньої діяльності з оновлення культурної платформи через літературу були задекларовані в їхніх критичних статтях та виступах у літературній дискусії: 1) переосмислення значення національної літературної спадщини та ґрунтовне вивчення її ліпших здобутків; 2) якісне засвоєння найкращих зразків світової літератури; 3) вдосконалення літературної техніки [6, с. 541]. Формування неокласичного напрямку на українському ґрунті відбувалось у безпосередньому зв'язку з суспільно-історичними умовами, визначено надвагому ціль високого поцінування здобутку українських корифеїв літератури, їхнього внеску до сучасної української літературної традиції, зокрема Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка, М. Коцюбинського, О. Кобилянської, у творчості яких вони простежують ознаки нової літературної манери, нові теми та образи. Одночасно, увагу зосереджено на іншопольських джерелах українського неокласичного напрямку культури, зрілість якої можна виміряти лише у зіставленні з іншими, бо обмежуватись винятково українською традицією було б неможливо, як обґрунтовує М. Зеров [6, с. 539]. Літературна дискусія, за ініціативою М. Хвильового та підтримана М. Зеровим і неокласиками, чітко показала проєвропейський вектор культурного розвитку й очевидно спонукала до активізації перекладацької діяльності на високому рівні. Вплив російської літературної традиції визначений М. Зеровим як такий, що у свій час сприяв освоєнню головних тенденцій в європейській культурі, а отже, давав можливість українській літературі стати на подібний шлях. На макрорівні тексту М. Зеров висловлює поцінування стилетворчих ознак доробку поетів Золотої та Срібної віку російської літератури, символістів та акмеїстів різних національних літератур, французької літературної групи “Парнас” та інших, читання та переклади творів яких були призначені сприяти розширенню потенціалу української мови та літератури. Перекладацькі погляди були сформовані головню під впливом І. Анненського, В. Брюсова та М. Гумільова, зокрема їхніх критичних праць з перекладу та перекладацького доробку. Серед головних ознак перекладацького методу неокласиків визначаємо: 1. Жанрово-стилістичну цілісність у прочитанні, сприйнятті та відтворенні оригіналу. 2. Суб'єктивізм у визначенні домінант та периферійних ознак. 3. Суб'єктивізм у відтворенні елементів культури оригіналу. 4. Обґрунтований та вмотивований традицією цільової культури вибір форми перекладу. 5. Комунікативну ясність та читабельність перекладу. 6. Довершеність мовної канви тексту перекладу та стрункий синтаксис. 7. Сислово компресію домінантних компонентів змісту оригіналу у межах достеменно обґрунтованої форми вислову.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Анненский И. Книги отражений / И. Анненский. – М., 1906. – 216 с.
2. Гординський С. На переломі епох: Літературознавчі статті, огляди, есеї, рецензії, спогади / С. Гординський ; упоряд., наук. ред., післямова Р. М. Лубківського. – Львів : Світ, 2004. – 504 с.
3. Державин В. Українська поезія і її національна чинність [Текст] / В. Державин // Українське слово: Хрестоматія укр. літ. та літ. критики ХХ ст. : у 4 кн. Кн. 1. К., 2001. – 704 с.
4. Зеров М. Твори : у 2 т. / М. Зеров ; упоряд. Г. П. Кочур, Д. В. Павличко. – К. : Дніпро, 1990. – Т. 1 : Поезії. Переклади. – 843 с.
5. Зеров М. Твори : у 2 т. / М. Зеров ; упоряд. Г. Кочур, Д. Павличко. – 1990. – Т. 2 : Історико-літературні та літературознавчі праці. – 601 с.
6. Зеров М. Українське письменство / М. Зеров ; упоряд. М. Сулима ; післям. М. Москаленка. – К. : Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2002. – 1 301 с.
7. Наєнко М. Микола Зеров: питання неокласицизму / М. Наєнко // Слово і час. – 2008. – № 11. – С. 38–48.
8. Рильський М. Микола Зеров – поет і перекладач / М. Рильський // Зеров М. Вибране. – К. : Дніпро, 1966. – С. 5–17.

9. Федоров А. В. Иннокентий Анненский как переводчик лирики / А. Федоров // Искусство перевода и жизнь литературы: очерки. Л. : Советский Писатель, 1983. – 303 с.
10. Филипович П. Пушкін в українській літературі / П. Филипович ; вступ. стат. // Пушкін О. Вибрані твори. – 1930.
11. Юрій Шерех (Шевельов). Легенда про український класицизм / Ю. Шевельов // Наш сучасник Микола Зеров / упоряд. М. Зерова, Р. Корогодський, М. Коцюбинська. – Луцьк : Вид-во “Терен”, 2006. – 368 с.

Стаття надійшла до редколегії 01.07.2015 р.

Прийнято до друку 14.09.2015 р.

TRANSLATION AS A MANIFEST OF NEOCLASSICIST TREND IN UKRAINIAN CULTURE

Oryslava Bryska

*Ivan Franko National University of Lviv
1, Universytetska St, Lviv, 79000, Ukraine
e-mail: oryslava.bryska@gmail.com*

The article outlines the novel activity of neoclassicists connected with translation. It presents the reasons for the appearance of neoclassical trend in the Ukrainian literature. The key features of the translation neoclassicist method are described.

Keywords: national literature, culture, neoclassicist, poetic translation, literary movement, translation methodology, target reader.